

TRIO
TRI PRIČE IZ LONDONA DALMATINSKE
UMJETNICE U SVOM GRADU IZ SNOVA

Fali nam samo onaj vrug balkanski

London ti ne dopušta da misliš o starenju i umoru, grad je to o kojem **vrlo brzo postaneš ovisan**, kaže Marijana Hajdarhodžić

PIŠE: **IVANA OREŠIĆ** SNIMIO: **ROBERT MATIĆ**

Za Hvaranku **Floru Turner**, Korčulanku **Editu Pecotić** i Dubrovkinju **Marijanu Hajdarhodžić** London je grad ostvarenih želja i snova. Savjetnica za kulturu u hrvatskom veleposlanstvu, umjetnica i glazbenica davnih su godina ondje pronašle svoje mjesto pod suncem. A tamo ih je pronašla i ekipa 'Vrimena' kako bi otkrila kako izgleda život tri uspješne Dalmatinkice, čeznu li za domom u milijunskom glavnom gradu Velike Britanije.

PRIČA PRVA: FLORA U FAUNI

- Od Engleza sam prihvatila skromnost, jednostavnost u pristupu i izražavanju što me potaklo da mnogo više

pišem - ističe Flora Turner koja u kraljevskom gradu živi punih 27 godina.

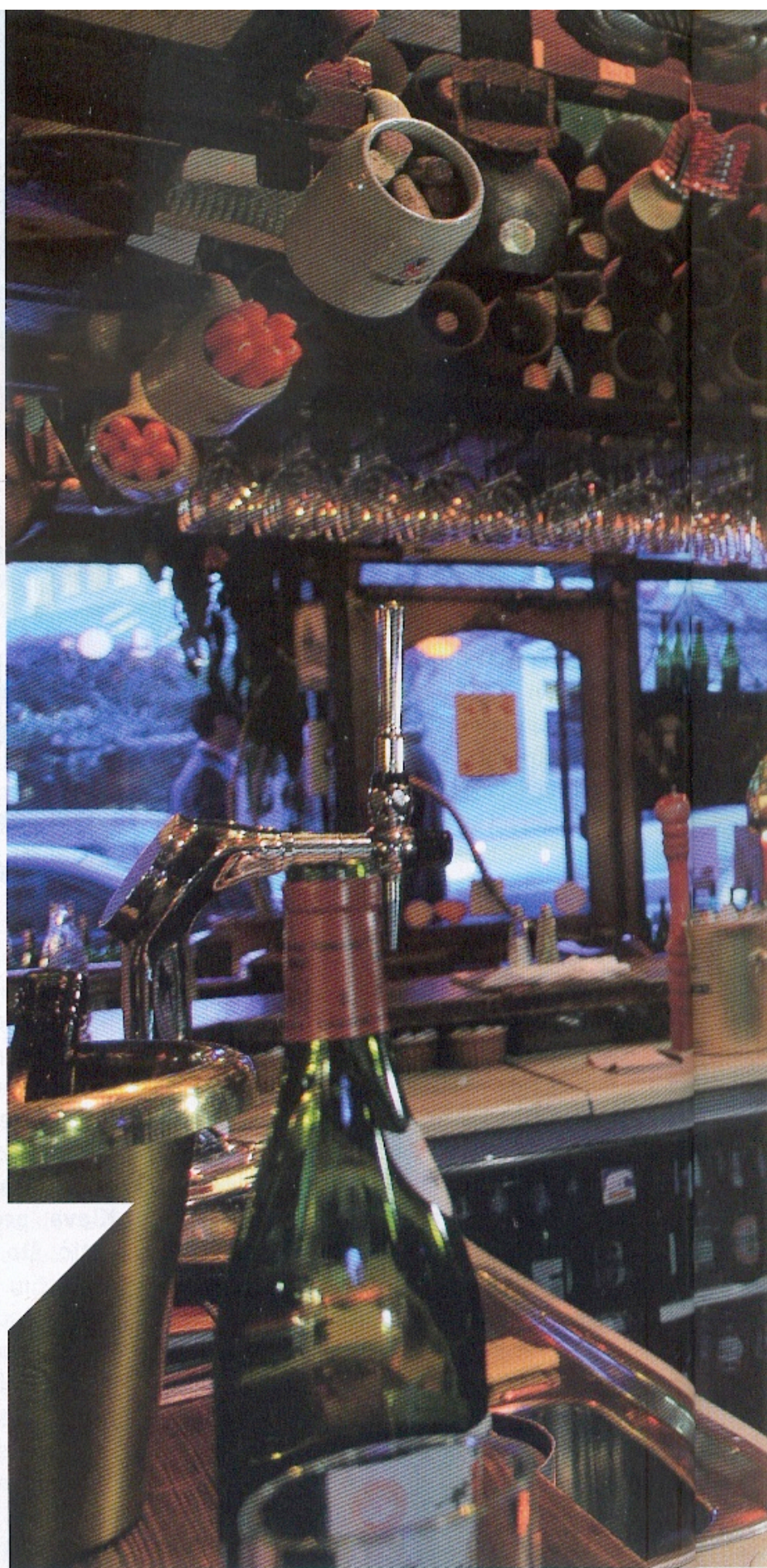
Iako svakog ljeta dolazi u Hrvatsku sa sjetom priča o svojoj Gojavi, starom dijelu grada Hvara gdje je provela najljepše dane svog djetinjstva.

- Putnik sam od šeste godine. Mama mi je radila u Splitu, pa sam do osnovne škole s nonom živjela u Hvaru. S tuгом sam se opraštala s nonom, barbom, tetkama, mojim dvorištem, kokošima, najdražom kozom - s nostalgijom se prisjeća Flora.

Nakon što je u Splitu završila osnovnu i srednju školu, a u Zagrebu diplomirala povijest umjetnosti, zaposlila se u Muzeju za umjetnost i obrt gdje je radila

punih 12 godina. Bivša viša kustosica u London se, kaže, preselila zbog ljubavi. Drugog supruga, britanskog muzeologa **Erica Turnera**, upoznala je tijekom rada na gostujućoj izložbi u MUO-u 'Englesko srebro 1500-1900' londonskog Victoria and Albert Museuma. Danas se šali da ih je spojila ljubav prema srebru.

Preseljenjem u London bila je svjesna da će teško naći posao u struci. Stoga je počela pisati za hrvatski odjel BBC World Servicea gdje je 12 godina radila kao urednica i novinarka. Tijekom uspješne medijske karijere Flora je vodila mnoge kulturne emisije na hrvatskom jeziku poput 'Kultura nedjeljom' i 'Florin kutak'. Tijekom rata bila je članica Croatian Pe-

ace Foruma te je sudjelovala u mnogim humanitarnim projektima.

- Dobiti medijsku bitku tih je ratnih godina bilo najvažnije, jer je do Velike Britanije dolazilo previše dezinformacija. Suradivali smo s hrvatskim ministarstvima informiranja, zdravstva, vanjskih poslova, kulture.

Kada je krajem devedesetih godina prošlog stoljeća Hrvatska prestala biti krizno područje, ukinuta je hrvatska redakcija pri BBC-u. Budući da je uvijek pomagala u britansko-hrvatskim kulturnim odnosima tadašnji hrvatski veleposlanik u Londonu, Splitsanin **Tonči Čičin-Šain**, ponudio joj je mjesto savjetnice za kulturu. Od 1997. godine Flora je

ostvarila niz kulturnih projekata, mnoge umjetnike i znanstvenike potakla da posjete Hrvatsku. U galeriji veleposlanstva na Fitzroy Squareu, koji je u 18. stoljeću po uzoru na Dioklecijanovu palaču projektirao slavni britanski arhitekt **Robert Adam**, često izlažu mnogi hrvatski i britanski umjetnici. Angažmanom u veleposlanstvu Turner, međutim, nije zaposlavlja novinarsku karijeru. Redovito piše za hrvatske kulturne časopise 'Vijenac' i 'Kvartal'.

Uz profesionalnu karijeru, Flora se diči i svojim sinovima. Stariji **Frane Maroević**, iz braka s akademikom **Tonkom Maroevićem**, bivši je novinar BBC-a, radio je kao šef ureda za medije visokog

predstavnik za BiH, a odnedavno je glasnogovornik OSCE-a u Beču. Mladi sin, 27-godišnji **George Turner**, završio je postdiplomski za međunarodne odnose, te radi u uredu člana britanskog parlamenta, liberala **Simona Hughesa**.

- London je prekrasan, no kad u njemu radite može biti beskrajno naporan. Ništa nije blizu, promet je gust, a i klima je lošija nego kod nas - žali se Flora koja u slobodno vrijeme šeće uz Temzu uz koju se osjeća da je blizu mora.

Iz Dalmacije joj najviše nedostaju okusi i mirisi. Zato često obitelji i prijateljima priprema dalmatinske specijalitete. Koliko god voljela London, njen dom je Hvar u kojem želi ostarjeti. ►

PRIČA DRUGA: VIDEO EDITA

Umjetnica Edita Pecotić već 19 godina stalno živi na londonskoj adresi. No, nostalgija i ljubav prema rodnom otoku tijekom godina uvijek su je vraćali na Korčulu. Posljednjih devet godina tri ljetna mjeseca živi u kući svojih roditelja. Na terasu je postavila malu kameru kako bi iz svog londonskog stana u naselju Harlesden svakodnevno mogla uživati u pogledu na toliko joj dragu morskpu pučinu.

- London je ogroman grad, centar svi-

ku diplomirala ekonomiju, svoj životni put usmjerila je k umjetnosti. Stoga je prije sedam godina završila Fine Art na prestižnom fakultetu London Metropolitan University. U svom se umjetničkom stvaralaštvu uglavnom koristi medijima poput videa, slikarstva i fotografije. Članica je Sive zone - prostora suvremene i medijske umjetnosti, te Udruge likovnih umjetnika Korčule. Sudjelovala je u više skupnih i dvije samostalne izložbe. Prošle godine je u korčulanskom Gradskom muzeju postavila izložbu 'Temporary

for Manual Support' o stanicama podzemne željeznice u Londonu, te 'Time to go home' o pogledu kroz otvorena vrata autobusa.

Inspiraciju za svoje slike uglavnom pronalazi u Korčuli. Slika tlocrte u akrilnoj tehnici. Prije šest godina pokrenula je internetsku stranicu www.korcula-info.com, svoj osobni vodič kroz rodni grad.

- Povratkom s Korčule me uvijek uhvati tzv. post hollyday blues kojeg liječim radom. Čim prođe Božić bliži se

Edita Pecotić

diplomirana ekonomistica posvetila se umjetnosti, ponajprije videu, fotografiji i slikarstvu te ističe kako obožava London jer joj pruža anonimnost, mogućnost da biraš s kime ćeš se vidati i čime ćeš se baviti

jeta koji ti pruža anonimnost, mogućnost da biraš s kime ćeš se vidati, čime ćeš se baviti, što istovremeno smeta mom otočkom mentalitetu. Gubitak identiteta i otuđenost ovdje je očita. Nedostaje mi što se, kao u Korčuli, za nekoliko minuta ne mogu spustiti na rivu i sresti poznate ljude. Ovakav život je dvosjekli mač. London mi daje slobodu, odmak, da budem u svom svijetu, mogućnost da tjedan dana ostanem kod kuće, a da mi pritom nitko ne zakuca na vrata što je bitno za posao umjetnika. U Korčuli nisam kreativna, jer sam previše povezana s okolinom, ljudskom toplinom - iscrpno objašnjava Edita.

Iako je još 1983. godine u Dubrovni-

(Internet) Files', video koji prikazuje odmak vremena u panoramskom krajoliku napravljen od serije fotografija koje je umjetnica prikupljala tijekom jedne godine na internetskoj mreži s javno dostupne kamere. Hvaljen je i njen rad 'Moreška' u kojem se oslanja na lik Bule.

- Volim video jer je jednostavan, lako se kopira. Privlači me što za minimalan budžet razradim ideju i gledatelju prenesem poruku - o svom radu priča Pecotić.

Dodaje da su njeni radovi vezani uz vrijeme, trajanje i percepciju, kroz njih spaja iskustva života u Korčuli i Londonu. Kao svoje nadraže radove ističe 'The Frightened Stations Gathered Together

proljeće i planovi za ljeto - priča majka troje djece, 28-godišnje **Ane**, dvije godine mlađeg **Vice** i **Jakova** (19). Ana u Manchesteru predaje engleski jezik u srednjoj školi, Vice je na postdiplomskom iz povijesti, dok Jakov u Londonu studira fiziku.

Editin moto je 'nitko mi neće ovi dan pokvariti'. Kaže da živi laganim životom, bez žurbe. Voli izlaziti, družiti se. Svaki dan kuha. Kroz smijeh veli da riba koja se može kupiti u Londonu nema dobar okus kao jadranska. Najdraže mjesto u Londonu joj je Hammersmith Bridge gdje često šeće uz Temzu. Tvrdi da još uvijek nije upoznala osobu koja u stranoj državi ne razmišlja o povratku kući.

PRIČA TREĆA: O, MARIJANA

Glazbenica **Marijana Hajdarhodžić**, kći člana legendarnih Dubrovačkih trubadura **Hama Hajdarhodžića**, odavno je krenula očevim stopama. Još kao dijete u glazbenoj je školi učila svirati flautu, te je pjevala u mnogim lokalnim rock grupama. Nemirnog duha nakon završene srednje ugostiteljske škole s 18 godina pakira kofere i kreće u svijet.

- Tri godine sam po svijetu krala Bogu dane, skupljala iskustva i živjela rock'n'roll. Živjela sam u Beogradu, Nje-

i i narančastu boju. Gajila sam ljubavni odnos s britanskom underground glazbom i sanjala o Londonu. Prijateljica koja se vratila iz Londona ponudila mi je da će mi posuditi novac za kartu koji ću joj vratiti kada se zaposlim. U rujnu 1993. godine stigla sam u London sa 100 tadašnjih njemačkih maraka u džepu. Prvi poslovi su mi bili čuvanje djece, konobarenje, a kasnije sam radila i kao asistentica jednog glazbenog menadžera - otkriva Hajdarhodžić.

Tih godina je povremeno pjevala jazz

rima. Zagrebačka kiparica Tanja Vujašinović nam je od gipsa napravila reljef za naslovnicu, imitaciju socijalističkog spomenika na kojem glazbenici umjesto oružja drže instrumente. Album je snimio Dubrovčanin Robert Nappholz u studiju 'Debelji', Davor Rukovanjski potpisuje ilustraciju, dok je za dizajn zaslužan studijo 'Laboratorij' vlasnika Ivane Vučić i Orsata Franković - otkriva glazbenica.

Najveći uspjeh do sada The Penny Black Remedyja je nagrada za najbolji

Flora Turner

povjesničarka umjetnosti koja radi kao savjetnica u hrvatskom veleposlanstvu pozirala nam je ispred zgrade na Fitzroy Squareu koju je slavni arhitekt Robert Adam projektirao po uzoru na Dioklecijanovu palaču

mačkoj, neko vrijeme u Americi, Mljetu, Zagrebu... Moji roditelji su odavno zaključili da im je jednostavnije prihvatiti moj način života, jer ionako uvijek napravim po svome. Mama Ruže, s kojom imam lijep odnos, imala je razumijevanja dok je god znala gdje sam i da sam dobro - svoje lude mladenačke dane prepričava Marijana koja je u to vrijeme za život zarađivala konobarenjem, radom u automat klubu, pa čak u Dubrovniku za nekog starog Egipćanina prodavala slike naslikane na papirusu.

U šali kaže da je 'šibicarila' samo kako ne bi morala naći 'ozbiljan' posao.

- London me privlačio još kao tinejdžericu darkericu, kose obojane u zelenu

standarde po barovima, no nije imala samopouzdanja da se ozbiljnije počne baviti glazbom.

Prekretnica u glazbenoj karijeri dubrovačkoj se glazbenici dogodila prije četiri godine kada je upoznala današnjeg momka, kantautora **Keitha Thomsona**. Ubrzo su zaključili da imaju identične poglede na glazbu. Osnovali su danas uspješnu grupu The Penny Black Remedy koja izvodi punk, country, rock i folk s prizvucima ciganske glazbe. Njihovi koncerti su unaprijed rasprodani, a nedavno su izdali album prvijenac 'No one's fault but your own'.

- Na albumu smo, na moj zahtjev, surađivali isključivo s hrvatskim auto-

alternativni bend na Indy Music Awardu 2008. godine, a za njihov tržišni plasman odnedavno se brine **Chris Carr**, menadžer za odnose s javnošću koji je proslavio grupu Depeche Mode.

Budući da članovi grupe još uvijek ne mogu živjeti isključivo od glazbe, Marijana školskoj djeci drži zabavne glazbene radionice.

- Još uvijek ne razmišljam o povratku u Hrvatsku jer ti London ne dopušta da razmišljaš o starenju i umoru. Taj grad je moja ovisnost. Ovdje mi najviše nedostaje mama, prijatelji, more, sunce, jadranska riba, humor, ma malo onog vruga balkanskoga. Zato često odlazim kući u Dubrovnik - zaključuje Marijana. ■